

EVANGELISCHE VOLKSPARTIJ
Postbus 1090
3800 BB AMERSFOORT
tel. 033-15508

EMBARGO tot 3 juli 1982

TOESPRAAK van de partijvoorzitter, Wim Herstel, op het EVP-congres van 3 juli 1982 te Amersfoort, in "De Driestand", Neptunusplein, om 10 uur.

Beste EVP-vrienden,

Namens het bestuur heet ik u van harte welkom, op dit met spoed bijeengeroepen congres. Vanwege de politieke situatie van dit moment, staat de EVP voor belangrijke beslissingen. Vandaag moeten deze beslissingen worden genomen. Vandaag beslissen wij over de deelname aan de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 8 september a.s., over de samenstelling van de kandidatenlijst en over een vernieuwd, bijgesteld verkiezingsprogramma 1982-1986. Vandaag wordt er door de EVP dus hard gewerkt; er is veel te doen en er is weinig tijd.

Bij het begin van dit congres, wil ik allereerst in uw herinnering roepen een kernwoord van Jezus Messias: n.l. het woord: "wat gij de minste van mijn broeders hebt gedaan, het gij Mij gedaan". Jezus accentueert hiermee de traditie van zijn volk. In deze traditie staat centraal, dat vooral tenidden van de verdrukten, de lijdende mensen, de armen en de ontrechtten, de God van Israël zich manifesteert. Dit kernwoord, zoals alle woorden van Hem, functioneert in de daden van mensen, die zich metterdaad solidair betonen met de minsten van onze broeders en zusters. Geloof in God op zichzelf is waardeloos en heeft alleen zin als dit de mens tot inzet van zichzelf brengt ten behoeve van de medemens. Wij beseffen, dat wij hierin telkens tekort schieten. Daarom is het goed vandaag te beginnen met een moment van stilte, van meditatie en gebed.

.....

Aarzelend, maar onmiskenbaar groeit telkens het besef, dat wij opnieuw zullen proberen present te zijn als mensen, die op weg zijn naar een nieuw samenleving van vrede door gerechtigheid. Dat willen wij niet alleen zelf proberen, maar wij roepen het anderen ook toe, om met de EVP mee te doen en deze stroming ook in het parlement een ruime vertegenwoordiging te geven.

balans

Ruin één jaar na het oprichtingscongres van de EVP te Dronten, is het goed een balans op te maken. Vooral nu wij in de startblokken staan voor een hernieuwde krachtsinspanning van een landelijke verkiezingscampagne, is een balans van de EVP noodzakelijk.

Nà de verkiezingen van 25 mei 1981 ging de EVP groeien. In de tweede helft van 1981 bleek, dat ondanks de telouratelling nèt geen kamerzetel te hebben, de groei van de EVP doorsette. Basisgroepen ontstonden op vele plaatsen, ondanks het feit dat de EVP nog geen partij was met een eigen programma. Het was een tijd van groei en ontwikkeling, van een tijd van groei en ontwikkeling.

igas. Voor meer dan de helft van de EVP is de verkiezingscampagne straks niet de tweede, maar de eerste campagne. Van de feiten in 1981 heb-
 rij geleerd. Van de ervaring van het campagnebestuur zal de EVP in 1982 profite-
 1. Dank zij de inspanningen van het voorloperite EVP-bestuur in de tweede
 t van 1981 werd het fundament gelegd van de organisatorische opbouw van de
 Thans bestaat het partijbestuur, naast de door het congres gekozen leden,
 vertegenwoordigers van de 18 kieskringen. Deze opbouw en het regelmatig
 aet met de basis geeft een versterking van het partijbestuur. Met de in-
 ting van het partijbure te Amersfoort en vooral dank zij de grote inspan-
 en van de vele vrijwilligers op dit bure groeit de EVP nu uit tot een vol-
 en politieke partij. Het financiële draagvlak van de EVP is thans, door de
 all. De stijging van het ledental tweemaal zo breed als in 1981. Financiële
 ers worden ook nu gevraagd, dat wel. Het budget wordt nu niet meer door
 duizend leden alleen bijeengebracht. De EVP weet, welke offera ook nu
 ten worden opgebracht. Maar dese last is samen nu gemakkelijker te dragen.
 e handen maken ook dit karwei lichter.

enkele weken heeft de EVP bovendien kans gezien een vernieuwd ontwerp ver-
 zingsprogramma 1982-1986 op tafel te brengen. Dank zij de vele en snelle
 cties van de basis, heeft de program-commissie dit karwei in enkele weken
 nen afronden. Het verkiezingsprogramma 1981 is de basis van dit nieuwe ont-
 p. Vandaag beslist de EVP over de definitieve tekst van het nieuwe ver-
 zingsprogramma. Wij beseffen, dat ook de EVP nu in een veel hogere ver-
 lling moet werken. Dat is voor de basagroepen en de afdelingen een zware
 ave. De tijd ontbreekt om lang en breed overal binnen de EVP het nieuwe
 werp verkiezingsprogram te bespreken en te amenderen. Dit probleem kennen
 andere politieke partijen ook.

EVP is nu beter toegerust dan in 1981. Dat mag ook wel, want thans moeten
 in enkele weken alles doen, waarvoor wij een week of zes geleden nog dachten
 en, of in ieder geval maanden de tijd te hebben.

EVP is in beweging. Vanuit de gemeenschappelijke overtuiging, dat het luistee-
 naar en het handelen overeenkomstig de richtlijnen van het Evangelie de
 te kansen biedt om de tegenstellingen in deze wereld te verzoenen, d.w.z.
 de door gerechtigheid dichterbij te brengen; vanuit deze gemeenschappelijke
 rtuiging richten wij ons op de beïnvloeding van de politieke besluitvorming
 ons land. De EVP is een groeiende politieke beweging, gericht op deelname
 de parlementaire democratie. Nieuwe aanmeldingen komen elke dag op het
 tijbure binnen. De EVP groeit verder, tegen de verdrukking in. Steeds meer
 een begrijpen nu, dat een forse EVP-fractie in het parlement een meerderheid
 CDA/VVD kan voorkomen. Het is ook onze verantwoordelijkheid de wanhoop en
 chaos waar onze samenleving met een meerderheid van rechts in het parlement
 kan terecht komt te voorkomen.

de vakantieperiode, die vóór ons ligt zullen vele EVP-ers hun vakantieplannen
zigen, om de korte, maar felle verkiezingscampagne vanaf half augustus a.s.
succes te kunnen afronden. Laten wij met elkaar in eensgezindheid het
politieke werk van onze handen thans met kracht en overtuiging voortzetten.
Met op eigen kracht en mogelijkheden ons vertrouwen stellend, maar met een
leidend hart, dat Hij, die ons de opdracht geeft de wereld te bewonen en te
maken, het werk van onze handen zal bekronen met Zijn zegen.

1951

EVP wil niet op eigen heetje ergens in een hoekje van het politieke krachten-
veld blijven steken in een getuigenis. Wij staan als kleine politieke partij
met een groot verhaal in onze handen. Dat moet in ons land zeker nu kunnen op-
gevoerd worden. Maar er is meer. Een groot verhaal moet worden ingevuld met concrete
voorstellen en met besluitvorming in het parlement. De politieke besluitvorming
wordt steeds belangrijker en bestrijkt vrijwel alle terreinen van de samenleving.
Politieke partijen zullen zich met de vele facetten daarvan bezig houden.
Vandaag gaat het in onze dagen om uiterst belangrijke hoofdpunten:
de steeds stijgende werkloosheid en de grote financieringstekorten vragen om
een eerlijke verdeling van inkomen en werk, door op de sterkste schouders dan
ook de zwaarste lasten te leggen.
de armste landen dreigen opnieuw de prijs van onze problemen te moeten op-
brengen en dat is echt niet meer mogelijk.
de vermindering van de krankzinnig hoog opgelopen bewapening; geen plaatsing
van nieuwe atoom-raketten op ons grondgebied.

Samenwerking met andere politieke partijen is noodzakelijk, op deze punten zeker.
Daarom zoeken wij thans naar mogelijke bondgenoten, die vanuit andere uitgangspunten,
eveneens bereid zijn met anderen op hoofdpunten samen te werken. Wij
verwachten nu reeds tot afspraken te kunnen komen, waardoor een lijstverbinding
P.v.d.A.-EVP-PPR en PSP mogelijk is. De P.v.d.A heeft dit een dag of tien ge-
leden voorgesteld. De PPR vooral, maar ook de PSP stellen nadrukkelijk, dat
ook de CPN bij deze vorm van samenwerking wordt betrokken. De EVP waardeert de
beweging in de CPN ook positief. Deze beweging zou kunnen uitmonden in de vorm
van een lijstverbinding met PPR en PSP in één radicaal sociaal-democratische partij. Maar met de
P.v.d.A is de EVP van mening, dat het nu nog niet duidelijk is, of dat ook de
CPN de juiste zal zijn, waarlangs de CPN wenst te gaan, samen met PPR en PSP.
Overigens is een lijstverbinding een uiterst lichte vorm van samenwerking, met
als uitsluitend doel, dat bij de verdeling van de restzetels de stemmen ook
worden vertaald in zetels voor vooruitstrevende politieke partijen. Wij willen
de PPR en de PSP vragen de door de P.v.d.A voorgestelde lijstverbinding niet
te wijzen, maar te accepteren in het belang van een zo breed mogelijke
progressieve samenwerking.

ode door gerechtigheid

rede door gerechtigheid, dat staat op de EVP-button. Een politieke partij heeft tot taak daar een duidelijke invulling aan te geven. Wat wij in onze dagen meemaken gaat in steeds meer opzichten lijken op de situatie van vóór de tweede wereldoorlog. De economische problemen zijn groter dan ooit tevoren. De steeds heviger wordende bewapeningswedloop suggereert een oplossing te bieden voor de toenemende werkloosheid. Zeker, na de grote klap van een kernoorlog in Europa waar te voelen nu rekening mee houden, is elk menselijk probleem, dus ook de werkloosheid geen probleem meer.

De haagse politici gedragen zich als de politici van vóór 1940. Het maar al te kleine politieke gekisgebis over de kleine vragen van de dag gaat onverminderd voort. De problemen van onze dagen worden vooruitgeschoven in de hoop, dat deze al vanzelf wel overdrijven. Net als toen, zoekt men oplossingen in de lastige vragen van de dag van vandaag. Voor de werkelijke problemen wordt een hernieuwde economische groei afgewacht. De bewapeningswedloop wordt geaccepteerd als vanzelfsprekend. De politici in meerderheid leggen zich neer bij de feiten. De economische recessie lokt verloedering en chaos uit en de bewapeningswedloop bekroont deze ontwikkeling met de dreiging van een totale kernoorlog.

Moet dit zo door gaan ?

De EVP bestaat niet uit mensen, die de wereld nu eenmaal graag willen verbeteren. Maar vooral willen wij niet wegvlugten in een berusting van onmacht, in wanhoop. Wij beseffen, dat een volk, dat in onmacht voor de problemen zwicht, meer verliest dan lijf en goed, dan dooft het licht.

Wij hebben er genoeg van.

Wat wij samen gemiddeld produceren en consumeren is genoeg. Wij zullen allen tot een eerlijke verdeling daarvan moeten willen overgaan. Onze activiteiten, het milieu, de productie zijn tot dusver middelen geweest om het doel van een hogere welvaart te bereiken. Wij zullen het lef moeten opbrengen om ons niveau van welvaart niet meer te zien als doel, maar als middel om te bereiken, dat menselijke arbeid voor allen weer mogelijk wordt, dat het milieu weer kan opbloeden en niet meer wordt uitgebuit, dat de productie wordt gericht op wat de mensen nodig hebben, niet alleen in de westerse wereld, maar vooral in de derde wereld. Het opjagen van onze consumptie- en inkomens niveaus mag en kan niet meer.

De politiek is steeds meer van mening, dat de minima de prijs moeten betalen. Geen dag gaat er voorbij of nieuwe maatregelen worden voorgesteld, die de onzekerheid bij hen, die onder ons leven van een uitkering, vergroten. Dat is onaanvaardbaar. De politiek mag en kan niet zo onzinnelijk zijn om juist bij de minima de rekening te presenteren. Het tweede rapport van de commissie Wagner dat nu al dient als uitgangspunt voor de dreigende kabinetsformatie CDA/VVD van na 8 september is daar duidelijk over. De huidige minister van sociale zaken stelt de ontkoppeling van de lonen en uitkeringen voor per 1 januari a.s.

et overhoofdat beleid dient erop gericht te zijn, de markten en zij die onder-
liggen te helpen en te beschermen. Daarom vindt de EVP, dat:

een inkomensmatiging in één keer van 5 procent gemiddeld aan uit de problemen
kan helpen. De minima zouden daarbij niet moeten inleveren, maar wel de
hogere inkomens zo'n 75 %, en zo verder naar het minimum toe naar 0%
het instellen van een werkgelegenheidsfonds, waarvoor 1½ % van het gemiddeld-
de matigingspercentage voor beschikbaar moet komen.

arbeidstijdverkorting per week, zodat niet zoveel meer geïnvesteerd behoeft
te worden in arbeidsplaatsen. 10% meer bazen kunnen daardoor beschikbaar
komen.

stimulering en realisering van alternatieve energiebronnen, zoals wind-
getijde- en zonneenergie, door meer mogelijkheden voor de kleinschalige
bedrijven, die op deze ontwikkeling zijn gericht.

en met andere vooruitstrevende partijen een beleid ontwikkelt moet worden
dat hoop geeft aan de mensen. Er moet een alternatief komen voor de onzucht
van de rogeringscombinaties tot dusver.

hoop

ij weten, dat het berusten in de wanhoop, het weglopen voor de verantwoorde-
lijkheid voor ons niet mogelijk is. Wij stellen ons vertrouwen op de hoop, dat
r vegen zijn die ons wegleden van de beraadslagingen van de wanhoop. Boven
nze eigen kortzichtigheden en krampachtigheden uit, grijpen wij naar de hoop
p de beloften van het Evangelie: een nieuwe aarde van vrede door gerechtigheid.
ster wij de handen ineenslaan en een poging doen om de vergaderingen van de
anhoop te doorbreken. Met het geloof, met de aanroedelingen van het Evangelie
n de rug, zullen wij erin kunnen slagen nieuw licht te brengen in de donkere
amers van het pessimisme. Ook in de Tweede Kamer van de Staten Generaal moet
et licht van de hoop opklinken. Laten velen het signaal van de EVP dit keer
nnen opvangen en massaal de EVP steunen nú en straks op 8 september. Hier
taan wij, wij kunnen niet anders. Geeft de EVP de kans om in de volksvertegen-
ordiging, samen met anderen, een positieve bijdrage te geven aan de échte
plossingen van de problemen van onze tijd.

Wim Kerstel